

OCENĚNÉ PRÁCE – VOLNÁ KATEGORIE PRÓZA

Jaroslav Balvín

Litoměřický vrch Radobýl

Turistický průvodce up-to-date

Rozhodl jsem se pokračovat

V máchovské pouti, započaté loni na Kokořínsku ve věku Máchova skonu, rozhodl jsem se pokračovat, tak jako básník sám, v Litoměřicích.

Hned první dny v tom městě mezi pahorkatinou jsem byl přešťastný. Litoměřice mají rozvinutý obchod i zemědělství, průmysl všeho možného, od prádla a svíček po kožené zboží a lékárnu. Dokonce mají i svého zvonaře, protože zvon, to je nejdůležitější litoměřický hudební nástroj. Po čtvrt hodině odměřuje bytí zdejších, a to i v noci. Tlumený kov o kov doprovází dennodenně pouť naši k nevyhnutelnému konci.

Zvony! Kolik jich tady jen mají v klášterech, kaplích, kostelních věžích?

Pořád dýchají

Litoměřice s křivolakými uličkami pořád dýchají starými časy. Filmaři druhé poloviny minulého století je často využívali jako kulisy svých děl: zahrály si např. v opusech Páni kluci (1975, r. Věra Šimková-Plívová) nebo Dva lidi v zoo (1989, r. Marie Poledňáková).

Ještě teď se pousměji při vzpomínce, když jsem při jednom parkouru, stranou ruchu maloměsta, poprvé stanul na malém Václavském náměstí, sevřeném vůkolními domečky, s dominantou kostelíka: opravdu trochu jiný Václavák.

V úžas mě nikdy nepřestalo uvádět zvlněné Milešovské středohoří, kam je to z Litoměřic tak blízko: proti paprskům slunce se zdá být krásnou černou 2-D vystřihovánkou. Jednotlivé kopce

připomínají hrby dinosaurů. Jsou božím prstem rozkresleny, jako by byly napíchnuty na neviditelné špendlíky; jejich panorama je skicou geniálního animátora.

Hory! Snad odlehlost, snad vyvýšenost jejich na růžovém nebi jest, co touhu mou budí při spatření jich: touhu do dálky či touhu do výše.

Má dnešní pouť

Má dnešní pouť vede kol hřbitova s Máchovým památníkem a pamětní deskou na tři kilometry vzdálený Radobýl (původně německy Rodebeule), částečně zalesněný vrch s travnatým vrcholem. Odtud viděl Mácha v Litoměřicích oheň; odtud běžel, hasil, onemocněl a skonal.

Podél silnice z královského města na Radobýl jsou neudržované sady s nálety, křovinami a plevelem, oddělené od cesty betonovými sloupy se zbytky ostnatého drátu. Ohlížím se nazpět: pohled na malebné městečko kazí jen Pokratice, které spolu s dalším sídlištěm Na Kocandě narušily původní srdcovitý tvar městského jádra.

Po chvíli vede ze silnice odbočka doprava. Tudy by poutník došel k dnes již nefunkční vodárně, kde se v posledních letech pořádají undergroundové technoparties. Nalevo je zase cestička, ohrazená pokroucenou závorou s ur-graffiti pirátské lebky se zkříženými hnáty a tagem: „Soukromý pozemek, vstup zakázán“. Přeskočíme-li závoru, dojdeme k zchátralé cihlové vile, ještě v 90. letech prý docela výstavní.

Ale před námi

Ale před námi už se tyčí Radobýl: vrch tvaru homole o nadmořské výšce 399 m. V roce 1992 byl vyhlášen přírodní památkou, a to ze dvou příčin: jednak pro odkrytou strukturu, odhalující fascinující čedičové sloupce. Z jedné strany je totiž Radobýl vykousnut těžbou kamene. Řadí se tak po bok jiných vrchů Českého středohoří, poznamenaných lidskou činností, jako Kubačka nad Prackovicemi nad Labem nebo Maršovický vrch v srdci Máchova kraje, v okolí Dubé. Turistická stezka ze Žalhostic nabízí pohled na několik různě členitých skalních mas s čedičovými sloupci, které vypadají jako spirálovité varhany anebo zvlněný černý plášť Rumburaka.

Radobýl je přírodní památkou rovněž pro vzácnou flóru: sběratelé vzácných bylin tu najdou dokonce diviznu brunátnou, kozinec bezlodyžný, bělozářku liliovitou, modravec tenkokvětý, pískavici provensálskou nebo ušnici klínolistou.

Kdepak Máchův kraj

Radobýl v minulosti skýtal prostor i užitkovému osazení. Od raného středověku se mohl pyšnit nejsevernější vinicí v zemi. Na nedalekých svazích vinice stále jsou. Víno z nich ovšem příliš chuti nepobírá. Kdepak Máchův kraj a víno: naše červené a bílé zlato, to je Morava.

Přílehlé svahy lze ale dobře využít jinak: na pelešení a šmajchlování. Holky z Litoměřic mají ňadra i duhovky očí tvarované podle siluet okolních kopců. Magické názvy místních vrchů používají jako zaklínadlo, kterým obluzují „náplavy“. Poutníče, pozor: jednou se v Litoměřicích spustíš, už se odsud nevykroutíš!

Pozor i na divoká prasata! V Litoměřicích vzniká z příběhů těch, kdo s prasaty někdy měli co do činění, celá kapitola budoucí místní mytologie.

Úzká cestička

Od rozcestníku pod nejpříkřejším stoupáním na vrchol odbočuje doprava úzká cestička, kde v jednom místě přepadá křoví nad hlavu, a vytváří tak romantickou přírodní klenbu. Cestička vede na louku pod čedičové sloupy. Na ní se nacházejí obrazce z kamenů, viditelné lépe svrchu. Obrazců je tu více, podle stupně rozpadu dílů jsou asi různého stáří. Někdo postavil domeček s dveřmi a srdíčkem ve střeše. Některé vypadají jako symboly keltské ikonografie. Možná se tu konají oslavy Beltinu a dalších pohanských svátků.

Na louce o několik desítek metrů níže stojí objekt, o němž lze soudit, že je reliktem betonového bunkru. Je zarostlý pichlavým křovím, jsou v něm lomená okna–střílny. Má některé železné prvky.

Nedaleko „bunkru“ je větší členitější podlouhlá stavba s jámou a ohrádkami, zřejmě relikť důlní činnosti, součást bývalého kamenolomu. Je z betonu a obsahuje rovněž železné prvky. O kousek dál jsou další objekty z kamenů, i šachta zasypaná zvlhlým popadaným dřívím.

Jsem a učím se být

Na vrcholu Radobýlu stojí olbřímí železný kříž, viditelný zdaleka. Je z roku 1992. Dřevěný kříž tu stával již dlouho předtím, údajně od roku 1622. Křesťané ovšem z hlediska posvátnosti nepropichovali panenskou půdu: z nálezů pravěké keramiky z mladší doby bronzové usuzují historici na skutečnost, že se zde kdysi mohlo nacházet kultovní místo.

Na současném kříži se skví různé vyryté nápisy. Dočteme se např., že se zde 21. 6. 08 vzali Zuza a Jára. Za pozornost stojí konstatování jistého Hagiho: „Jsem a učím se být“.

Pár metrů dolů od kříže na labské straně stojí tajemná pobořená stavba, která vzbuzuje dojem zchátralé kapličky. Podle místní cestovatelky Jany Štefanikové je to viniční domek. Dle pana Kotyzy z litoměřického muzea jde spíše o strážní domek nad řekou Labe tekoucí pod Radobýlem. Zdejší básník Václav Steinbach usuzuje na hospůdku, kterou inicioval vznikající, tehdy více německý turistický ruch 19. století. Podle Šakalova blogu (<http://jackal003.sblog.cz/>) jde dokonce o hlásku.

Při bližším ohledání zjistíme, že staveníčko je z kamene i cihel, má železný nosník a vevnitř je zbytek nápisu se slovy „Erbaut“ a „vom“ nebo snad „von“. Vedle je kamenná teráska oddělená dvěma schůdky od země. Sloužila jako sezení pro turisty? Jenže kam by se odtud dívali? Jde o nejnudnější výhled z Radobýlu...

Podobné zpustlé stavení, zarostlé býlím, je pod třemi kříži na nedaleké Kalvárii. Zde navíc plovávají tibetské modlitební praporky, které sem někdo nedávno zavěsil.

Daleko do krajiny

Z vrcholu Radobýlu je vidět daleko do krajiny. Obhlédneme podstatnou část Českého středohoří, ale dohlédneme i dále: východně ústí Ohře do Labe, Terezínská kotlina, vzadu Roudnice nad Labem a Říp, Mělník, vlevo Sovice (u Roudnice), Křemín, Hořidla, v pozadí Bezdězy, vpravo Nedvězí, vlevo Starý Berštejn, za Litoměřicemi Úštěk, pak Vlhošť a Ronov, mezi nimi vzadu Ralsko, Ještěd a Krkonoše, severovýchodně Sedlo, vpravo Lišcín, vlevo Křížová hora, hřbet Dlouhého vrchu. Severně Bídnice, vzadu Varhošť, vpravo Hradiště, vlevo zřícenina Kamýk a Plešivec, v pozadí Komáří hůrka v Krušných horách, severozápadně Strážiště, vpravo Deblík. Západně pak Lovoš, vpravo Milešovka, Kletečná,

Kubačka, vlevo Lipská hora a za ní Hradištiny, Sutomský vrch, zříceniny Oltářík a Košťálov, Oblík a jihozápadně Hazmburk.

Hodina mezi psem a vlkem

Je hodina mezi psem a vlkem. Temně modrá nad mou hlavou přechází ve fialovou v dálce a ta se potápí v růžové nad obzorem, který uzavírají obrysy Středohoří.

Tichá krajino! Jak často vábila mne samota tvá v stíny své, aby pobouřenému srdci poklid se navrátil. Jak často vrátilo ticho tvé, rozhostivši se v duši mojí, zrakům mým ztracený mír?

V Praze mají v každé druhé firmě open-space, aniž by věděli, co to je.

Opírám oči

Hvězdy k večeru se na Radobýlu sklánějí blíže k zemi. Proto sem chodí amatérský litoměřický hvězdář obzírat, kde nechal Mistr černou díru.

Pod znavenýma nohama se mi klikatí koryto Labe. Opírám oči do impresionistických sloupců světla z míhajících se čar vln naskládaných vedle sebe ve vodě. V ní teče druhý svět, paralelní k našemu, mytologický prostor: když se člověk poprvé podíval do vody, uviděl sebe a lekl se vodníka.

Na Radobýlu není klidno jako za časů Máchových. Až sem doléhá lomoz strojů lovosické chemičky, která nepřestává roztáčet hřídele ani v noci. Supící motoráčky svázejí do práce půlnoční pracanty.

Až budou vyčerpány nerostné suroviny, utichne krajina: dožiji se tolik proklamovaného konce civilizace? Uslyším bájně ticho Máchova kraje? Budu tu někdy, jako mohl být on, odstřihnut od pozemského světa, všedního života, soustředěn pouze na světla dalekých hvězd? Poddám se tomu, co je nahoře, co je nade mnou?

Nebo si budu na konci pouštět Neubauteny a Merzbowa, abych přehlušil nepokoj duše, uvyklé na lomoz a stres, náhle ponechané jen sobě samé?

Tam, kde myriády hvězd

Zatím jdu zpět do civilizace a znaven cestou usednu do první krčmy, na kterou po slezení natrefím. A vyhlíží to tu strakatě.

Snědosvětlé oko mé s nevýslovnou touhou za zapadajícím sluncem hledí. Můj duch bloudí daleko po plamenné obloze, dále nežli bledá chodívá lůna, dále nežli slunce zlatoskvoucí znamená cestu; tam, kde myriády hvězd u věčného souzvuku vkolo Síría krouží plamenného, tam bloudí duch můj, hledaje svět Ideálů mých; hledaje hvězdu, kde přebývají rovnorozenci mí, po jejichžto i mé srdce touží stánu co po dávno opuštěné, proti vůli opuštěné, milované vlasti; – častokráte duch můj se přiblížil k cíli tak toužebně hledanému; – již již vstoupiti chtěl v byt Ideálů svých, a vždy hlasný hovor zde shromážděných hostů i hlučné řinkání sklenic vyprázdněných plašilo dále světy oné a přikovalo ducha roztouženého, přivábíc jej z daleké poutě, nanovo k pouhé, láskyplné zemi.

Lámou zelené

Sednou si ke mně dva starší chlápci, kteří do sebe začnou lámat zelené jako o závod. Hostinský přede mne bez ptaní položí další pivo. Drsný sever. Vytáhnu výtisk rukopisu průvodce svého a pustím se do korektur. Po chvíli se ozve: „Co to tam píšeš??“

Zvednu hlavu a zkouším to opilci vysvětlit. „To je o Máchovi. Opravuju, co už sem napsal, aby to bylo ještě lepší.“

Kroutí hlavou a prohodí ke kumpánovi: „Esi neni z Novy, ty vole. Abysme zejtra nebyli v novinách!“

Jeho kumpán je ten hodnej: „Ale nech ho, ať si píše.“

Opravuju dál. Po chvíli, silněji než předtím: „Ty vole, co to furt píšeš??“

„Dyť sem vám to říkal, o Máchovi...“

Chlápek zaostřuje na logo Rejoice na mé mikině. „A nejseš z rádia? Nejseš z toho... Impulzu?“ štěká na mě.

Už ani nezvednu hlavu: „Nejsem. Píšu o Máchovi.“

„A to tě to jako baví, jo?“

„Jo, baví.“

Napiju se piva, skloním hlavu a koriguju dál. Chlapíci si dávají další rundu.

„Ty vole, esi není z Interpolu...“

Dominika Pěničková

Souhvězdí Hannah

Život se ze mě vytrácí.

Cítím to...

Každým dnem mi slábnou ruce a těžce se mi dýchá. Neskutečná únava mě sužuje a přitom nemohu s klidem spát ani odpočívat.

Pomalu odcháším.

Každý člověk na sklonku života v sobě začne pociťovat přítomnost duše. Nedá se přesně popsat v kterém místě lidského těla je, ale já jí cítím blízko u srdce, hned vedle svědomí.

Čím víc stárnu, tím častěji se ocitám ve světě vzpomínek. Vzpomínky začínají být smyslem mého uvadajícího života. Barvy vzpomínek neztrácejí barvy a září jako podzimní stromy i když je tomu skoro šedesát let.

Dnes vám budu vyprávět příběh svého života. Jsem starý a je jedno co si o mě budete myslet. Musím ale trochu ulevit své duši, která tak dlouho mlčela.

Jen o jedno vás prosím. Nepřerušujte mě a jen poslouchejte.

*

V té době mi bylo čerstvých dvacet pět let. Stal se ze mě hrdý mladík, a jediné po čem jsem toužil, bylo sloužit svému Vůdci a vlasti. Zelená uniforma mi očarovala mysl. Liboval jsem si ve zvuku svých vojenských bot, které klapaly o dlažební kostky. Často jsem se prohlížel ve výlohách obchodů. Vzhled byl dokonalý. Každá výloha mi ukázala perfektního mladého vojáka. Občas jsem ještě nasadil pokřivený úsměv charakteristický pro většinu německých vojáků. Bylo mi na výsost jasné, že zelená uniforma a vysoké vojenské boty vzbuzují respekt. Tak jako každý voják jsem na sebe byl nevědomě hrdý a toho pocitu jsem se nemohl nabažít.

Byl jsem přidělen k hlídce, která měla na starost okraj města. Seznámil jsem se se dvěma mladíky. Byli starší než já, ale v jejich obličejích se zrcadlila zkušenost. Chtěl jsem se toho od nich co nejvíc naučit.

S radostí jsme zastrašovali Židy. Moji dva společníci rozdávali náhodným kolemjdoucím tvrdé kopance a vybuchovali přitom smíchem. Nebylo na tom nic neobvyklého. Stejnou zálibu v surových ranách jsem si brzy vypěstoval i já.

„Vidíš toho mrzáka?“ křikl na mě jeden z mých přátel.

Kývl jsem.

„Sleduj, jak ho dostanu“ odpověděl a ušklíbl se.

Mrzák se k nám pomalu přibližoval. Byl to starý Žid. Dopadal na jednu nohu a opíral se o nízkou hůl. Oblečení na něm sotva viselo, jak byl hubený.

Počkali jsme, až k nám Žid přijde blíž. Když kolem nás procházel, kývl na nás jako na pozdrav a mírně se uklonil.

Můj přítel se prudce rozmáchl a starce kopl. Žid se skácel na dlážděnou ulici. Jedna ostrá dlažební kostka mu rozpárala kůži na čele a z nosu mu kapala krev. Hůl se po ráně zlomila vedví. Bez ní se muž nemohl sám zvednout. Ležel dál na zemi. Ztěžka oddychoval a krev kapala na zem.

Připomnělo mi to scénu z groteskního filmu. Všechno dokonale provedené a nahrané jako na filmovém plátně. Ovšem tahle židovská krev nebyla náhražka.

Starému Židovi už jsme tolik pozornosti nevěnovali, protože se před námi objevila skupinka mladých dívek. Jejich šaty zdobila symetrická žlutá hvězda. Nevadilo nám, že tyto sukně nejsou pravým německým ideálem. Právě tyto tmavovlasé královny mívaly nejhezčí a nejštíhlejší nohy.

*

Když jsem byl malý chlapec, starala se o mě jen matka. Řekla mi, že můj otec zemřel, ale nebyla to pravda. Lidé ze vsi mi sami řekli, že odešel s jinou, daleko mladší dívkou, a matku opustil. Matka o tom nikdy nemluvila a já jsem měl i přesto bezstarostný život, který jsem už nikdy víc nepoznal.

Užíval jsem si nádherné letní dny a nikoho jsem nepotřeboval. Spolužáci ze školy mě nikdy nepřijali mezi sebe a já se naučil žít bez nich. Jedinou spřízněnou duší mi byla Hannah. Bylo nám oběma deset let.

Nosila dlouhé tmavé vlasy a uprostřed obličeje se jí rýsoval výrazný nos. Bydlela hned vedle našeho domu. Měla uhrančivé černé oči a na levé tváři malou jizvičku ve tvaru hvězdičky. Vždycky se mi její jizva zdála krásná. Když se Hannah dívala jinam, a nevšímala si mě, prohlížel jsem si tu malou hvězdičku na její tváři s potěšením. Hannah se často zvonivě smála, a hvězdička se jí na tváři vždycky o něco zvětšila a prasklinky na její kůži se roztáhly do stran. Hvězdička najednou vypadala, jako když svítí. Nejednou jsem toužil po tom, abych Hannah mohl pohladit po tváři.

*

Skoro celé léto jsem trávil s Hannah venku.

Když už jsme byli o několik let starší a nelezli jsme po stromech jako malé děti, chodili jsme pozorovat hvězdy.

„Hannah?“ oslovil jsem jí jednou, když jsme leželi v trávě.

„Hm..“ ozvala se.

„Chci ti něco vyprávět“ řekl jsem.

„Tak vyprávěj...“ odpověděla.

„Ale nesmíš mě přerušovat jako obvykle. A taky se prosím nesměj. Jedině až ti to dovyprávím“ řekl jsem.

„Neboj, budu se snažit neskákat ti do toho“ odpověděla Hannah a podepřela si hlavu. Její pohled byl najednou plný zájmu. Věděla, že mluvím vážně a usoudil jsem, že se opravdu bude snažit nevyprsknout smíchy.

„Je to příběh o malé Hvězdě, která se ztratila svému souhvězdí“ řekl jsem potichu na úvod. Nic jsem neslyšel. Hannah poslouchala a nesmála se. To bylo dobré znamení a tak jsem vyprávěl dál.

„Ta malá Hvězda několik let létala vesmírem a hledala nové souhvězdí, které by se pro ni hodilo. Souhvězdí Andromeda jí nechtělo vzít mezi sebe. Vychloubalo se, že se skládá z velkých a krásných hvězd, jejichž svit je vidět až z daleké Země a ona by jim jen tu krásu kazila. Maličká Hvězda se znovu vydala na cestu a byla trochu zklamaná. Souhvězdí Andromedy se jí vždy líbilo.“

Podíval jsem se na Hannah. Stále poslouchala a pobízela mě pohledem. Překvapilo mě to a tak jsem si tiše odkašlal a vyprávěl dál.

„Po několika letech putování se Hvězda dostala až na kraj souhvězdí Lva. Hvězdy, které tvořily souhvězdí Lva, byly o něco hodnější. Chtěli si ale z Hvězdy udělat jen ozdobu na lvím ocase a to se Hvězdě nelíbilo. Chtěla být vidět, chtěla, aby si jí každý všiml a tak radši odletěla pryč. Nedaleko narazila na souhvězdí Jednorozce, které na chvíli odpočívalo na své cestě po Mléčné dráze. Souhvězdí Jednorozce bylo přátelské a Hvězdu s nadšením přivítalo. Hvězda měla radost, že konečně našla nový domov, ale jakmile se souhvězdí Jednorozce znovu rozeběhlo po obloze, Hvězda mu nestačila. Snažila se ze všech sil nebýt pozadu, ale byla příliš slaboučká a souhvězdí Jednorozce se jí brzy ztratilo z dohledu.“

Znovu jsem si odkašlal a ohlédl jsem se na Hannah. Už neležela v trávě a sedla si. Oči jí zářily nedočkavostí.

„Povídej dál!“ vyzvala mě hned a já jsem znovu spustil.

„A tak Hvězda dál potulovala nebem. Byla osamělá a žádné další souhvězdí, do kterého by se hodila, nenašla. Jednou si řekla, že to zvládne sama a nikoho dalšího nepotřebuje. Letěla Vesmírem a zastavila se blízko planety Země. Tady našla jedno z nejkrásnějších souhvězdí, které kdy viděla. Přiletěla k němu blíž. Zsvítily na ní dvě tmavé hvězdy. Jejich svit Hvězdu omámil a ona se vydala ještě blíž. Nenašla ale souhvězdí, setkala se s člověkem. „*Copak je to?*“ zamyslela se Hvězda. Byla ale nepozorná, klopýtla, a pomalu padala k zemi. Nedopadla ale na zem. Spadla na člověka, kterého nejdříve považovala za souhvězdí. Dopadla na tvář jedné dívky, protože nemohla odolat jejímu pohledu a vykouzli jí na kůži roztomilý kráter. Tady byla Hvězda konečně šťastná. Našla to nejkrásnější souhvězdí se dvěma velkými tmavými hvězdami vedle sebe.“

Hannah nevyprskla smíchy, ani se nemračila. Seděla jako omámená. Chvilí jsem jí pozoroval, a když jsem chtěl promluvit, najednou řekla: „Ukaž mi na obloze hvězdu, o které jsi mi vyprávěl.“

„Nemůžu ti jí přece ukázat. Už dávno spadla na tvář jedné dívky...přesně sem“ řekl jsem a chtěl jsem se dotknout hvězdičky, kterou měla Hannah na tváři.

Hannah si toho ale všimla, odstrčila mojí ruku, a se smíchem se zvedla a běžela pryč.

Ani tehdy se mi nepovedlo pohlédit jí po tváři.

Její tmavé vlasy splynuly s tmou a mé vlasy zářily dál.

*

Nevěděl jsem, co by mi na tohle přátelství řekli mí přátelé v uniformách. Nechtěl jsem, aby to věděli. Byl jsem přece stejný jako oni. Silný a zákona znalý voják. Židé byli špatní a špatní budou. Hannah ale taková jako jsou dnes oni, nikdy nebyla. Hannah byla výjimka.

*

Neobyčejně přesně si pamatuji den, kdy se Hannah odstěhovala. Podzim přešel v zimu a začínalo pravidelně sněžit. Hanin otec se chtěl přestěhovat do města, kde by si mohl otevřít obchod. Nedovedl jsem si představit, že Hannah odejde a dlouho jsem si to neuvědomoval. Měl jsem pocit, že jen někam na chvíli odjela a zase se vrátí.

Už se ale nevrátila.

*

Bylo to těsně před Vánoce, kdy jsme se vydali do města na obvyklou obhlídku. Zem byla promrzlá a začínalo se smrákat. Zdržel jsem se a snažil jsem se najít své kamarády v ulicích města. K zemi se pomalu snášel lehký sníh a dlažební kostky, které většinou tak krásně zněly pod mými podrážkami, byly pokryté ledem. Obyčejným lidem se šlo špatně, protože se zem nepříjemně klouzala, ale mě se to stát nemohlo. Vojenské boty to jistily.

Kamarády jsem našel v jedné zapadlé uličce. Zpozoroval jsem je už z dálky. Vypadalo to, že se znovu baví na účet některého z místních židů. Volali na mě: „Héj tady jsme! Pod' těm chudákům ukázat jak se dělá pořádek!“ křičeli přes celou ulici. Byla mi zima a tak jsem se rozběhl. U nohou mých kamarádů ležel nějaký člověk.

Utíkal jsem dál směrem k nim. Neměl jsem v úmyslu se zastavit. Chybělo mi jen pár kroků.

Poslední metr.

Vší silou jsem kopl do člověka na zemi. Cítil jsem, jak se moje bota zanořila hluboko do lidského břicha.

„Bezva kamaráde! Myslím, že už má vážně dost“ pochválil mě jeden z vojáků. Druhý mě uznale poplácal po zádech.

Člověku na zemi jsem ani neviděl do tváře. Každopádně to byl Žid. Tohle byla prvotřídní židovská ulice s malými domky.

„Pojďte, jdeme!“ zavelel nejstarší z nás a my ho poslechli.

Nedalo mi to a vracel jsem se k člověku ležícímu na zemi. Bylo šero a mí přátelé si ani nevšimli, že s nimi nejdu. Nohou jsem narazil na lidské tělo. Bylo úplně studené, bez známek života. Klekl jsem si k němu na zem a nahmatal jsem hlavu. Ten člověk ležel tváří k zemi. Obrátil jsem ho na záda. Do obličeje mu nebylo pořád vidět.

Mírně jsem člověka nadzvedl ze země a ucítil jsem zvláštní pocit, když se mě dotklo mrtvé tělo. Připadalo mi tak nějak nafouklé.

Najednou mě polil studený pot. Přede mnou ležela těhotná žena.

Odhrnul jsem jí vlasy z obličeje. Tmavé vlasy, které jí lemovaly obličej, byly spleené krví a obličej měla namodralý, plný krvácejících šrámů. Oči měla zavřené.

Byla oblečena jen spoře a holé ruce byly do krve rozedřené.

Zpod oblečení krvácela. Bylo mi jasné, že to krvácí život v jejím těle.

Před jejím obličejem jsem zapálil zapalovač. V tu chvíli mi ztuhlo srdce v hrudi a nemohl jsem se nadechnout. Celé nitro se mi sevřelo do neviditelného krunýře.

Zapalovač ozářil obličej ženy. Posvítil i na malou jizvu ve tvaru hvězdičky na její levé tváři.

V náručí jsem držel mrtvou Hannah.

Zkrvavenou, studenou a zuboženou Hannah s mrtvým nenarozeným dítětem, které nosila pod srdcem.

Plakal jsem a svíral jsem Hannah v náručí jako kdybych ji mohl ještě oživit.

Bohužel, takovou moc jsem neměl.

*

V tu strašlivou chvíli jsem měl první a zároveň poslední možnost pohlédit Hannah po tváři. Vždycky mému doteku uhnula. Teď mi ale bránit nemohla a to bylo snad to nejhorší.

Roztřesenými prsty jsem Hannah zlehka přejel po tváři. Tolikrát jsem si tu chvíli představoval, ...takhle ale ne.

Hvězdička na její tváři mi připomněla celé mé dětství.

Od té doby jsem v každé dívčí tváři viděl svou malou Hannah, kterou jsem miloval, a kterou jsem zabil.

Veronika Kastlová

TŘI KRÁLOVÉ aneb ČERT, ĎÁBEL A MARFAN

„Ale je tíha opravdu hrozná a lehkost nádherná?“

Nejtěžší břemeno nás drtí, klesáme pod ním, tiskne nás k zemi. Ale v milostné poezii všech věků žena touží být zatížena břemenem mužova těla. Nejtěžší břemeno je tedy zároveň obrazem nejintenzivnějšího naplnění života. Čím je břemeno těžší, tím je náš život blíže zemi, tím je skutečnější a pravdivější.

Naproti tomu absolutní nepřítomnost břemene způsobuje, že se člověk stává lehčí než vzduch, vzlétá do výše, vzdaluje se zemi, pozemskému bytí stává se jen napůl skutečný a jeho pohyby jsou stejně svobodné jako bezvýznamné.

Co si tedy máme zvolit? Tíhu nebo lehkost?“

Milan Kundera: Nesnesitelná lehkost bytí

Hlavní postavou povídky je **mladá žena kolem třiceti let**, která se ocitá v mezní životní situaci. Na první pohled se v podstatě nic neděje – žena bydlela za dob studií u rodičů, po získání inženýrského titulu se odstěhovala s dlouholetým přítelem do vlastního bytu. Pár let byla v zaměstnání a pracovala na své kandidátské práci. Dalším *bodem* života bylo samozřejmě početí. Když tedy dokončila všechna svá studia, její životní smysl byl zřejmý. Jeden den odevzdala doktorandskou práci a druhý den přišly nevolnosti, teploty... Opak jejího vysněného cíle byl ale pravdou. Nevolnosti byly odrazem špatného zdraví. Zprvu obyčejná chřipka, pak prý přechozená angína, za měsíc diagnóza slabé boreliózy, přidaly se další problémy. Půl roční neschopenka si vyžádala změnu lékaře a téměř všechny prohlídky. Nic. Tedy nic, co by dávalo jasnou odpověď. Únava sílila. Jste přepracovaná. Nebyla. Jste přecitlivělá. To možná byla, ale je tohle diagnóza? Změní tedy práci. Nic. Po měsíci následuje opět neschopenka. Žena pláče. Pláče častěji a častěji, návaly pláče nedovede ovládnout. Nedokáže být sama, odchází z práce, má strach. Ze všeho má strach, že nedojde domu, že bude doma plakat. Po deseti měsících doma přicházejí tolik utajovaná slova na povrch. Psychiatr? Ona? To přece... v rodině, kde se o tom nemluvalo, kde tyto věci byly *přízemní*, zkrátka svým způsobem tabu. Brané snad jako vlastní selhání, vlastní neschopnost. Jde.

Sedmá diagnóza: čert.

Čert, který ji sebral už rok života... Po pár měsících se zdá, že konečně přichází vysvobození z nevědomosti diagnózy, které bylo pro mladou, racionálně myslící inženýrku, neuchopitelné a téměř smrtící. Jedny pilulky čerta dusí hned, ale jen na chvíli, druhé by ho měly dlouhodobě odstranit. Fyzický stav se zlepšuje a žena začíná přehodnocovat své postavení a názory na život. Další rok, který patřil čertovi, ho odehnal tak daleko, že se na něj snad skoro, cíleně, zapomnělo. Ale léky prý stále nejdou vysadit a otěhotnění je riskantní. Tak dost, já už to zvládnou, končím s léky, chci dítě! Mladá inženýrka se vrací ke svému dřívějšímu jednání – když se k něčemu rozhodne, je zvyklá toho dosáhnout. Samé jedničky, červený diplom, doktorát jsou toho důkazem. Vždy byla nejlepší, vždy byla schopná dosáhnout cíle, který si dala. Jenomže příroda takhle nefunguje a čert ji to přišel říct. Vysazení léků bylo opět pro čerta příležitostí k návratu. S čertem je potřeba se domluvit, ne se ho snažit zastrašit. A tak se mladá inženýrka vydává na dlouhou pouť poznání sebe sama a rozhovor s čertem. Přichází uvědomění si nejdůležitějších životních okamžiků a v nich jejich chování, přichází rekapitulace rodinných osobností a hledání původu čerta. Je to těžké, velmi. A křehké. Čert je z jiného světa, ale dělat, že neexistuje, je nesmysl. Vybírá si záhadně, ale když už přijde, musí se s ním vyjednat, aby nám nestrašil naše děti, než je budeme mít, jinak je to neodpovědné. A tak se i v případě mladé nadějně inženýrky otevíraly třinácté komnaty, kde se zjišťovalo po kouskách, že čert kdysi strašil i její rodiče...

Žena to zvládla. Pod stromeček dostala ten nejkrásnější dárek, pozitivní test mluvil za vše. Tři měsíce nevolností a pak dalších šest přehnaně vybraná strava, snad přehnané lékařské kontroly – nebylo se čemu divit, po čertovi ani vidu a očekávání příchodu andílka bylo plnokrevným vykoupením. Moc jí to slušelo.

Týden po termínu byl porod neúspěšně vyvoláván uměle a nakonec došlo k císařskému řezu. Všichni si oddechli. Všichni, až na Andílka. Pro špatné dýchání byl ihned převezen do Motola na vyšetření. Výsledky měly být v poledne. Poledne dávno minulo a výsledky nebyly. Pozdní odpoledne přivezlo čerta v kočáře a s plnou parádou – podezření na novou genetickou mutaci tzv. Marfanova syndromu napadající pojivovou tkáň po celém těle. Se syndromem žije spousta lidí, napadá oči, končetiny a kardiovaskulární systém. Lidé trpící tímto syndromem jsou většinou vysoké štíhlé postavy s dlouhými prsty na končetinách a v průběhu života musí většinou podstoupit operaci srdce. Dožívají se 60 – 70 let. Syndromem trpěli známé osobnosti jako Abraham Lincoln či Niccolò Paganini, jemuž paradoxně deformace rukou pomáhala v geniální hře na housle. Syndrom nemusí být vrozené povahy a v těhotenství se odhalit nedá. Při běžné variantě syndromu se většinou komplikace rozvíjí do dvacátého roku života, kdy se odhalí. Existuje však i varianta jiná, s níž doposud u Andílka polemizoval pouze jediný lékař – tzv. novorozenecký Marfanův syndrom, jehož výskyt je nesmírně ojedinělý a průběh velmi vážný.

Ženu několik hodin po operaci každý pohyb nevysovňně vyčerpává a lékaře vnímá jen částečně. Další den ráno má zasednout koncilium a oznámit výsledky dalších vyšetření dítěte. Rodina komunikuje s dlouholetou blízkou přítelkyní, lékařkou Pranskou, aby se dozvěděla více. Pranská kontaktuje Motol. Výsledky vyšetření píše čert s obrovskou radostí. Pojivová tkáň je velmi poškozena a syndrom se projevil nejvíce právě na kardiovaskulárním systému. Poškození je velmi vážné, vše

vede ke stanovení obávané diagnózy. Celý případ je nesmírně vzácný, shromažďují se materiály pro vznik článku do odborných lékařských časopisů. Čert odkapává s každou kapkou infúze a ředí ženě krev.

V předvečer koncilia je na odborných internetových stránkách o Marfanově syndromu, kam se stěží kdo kdy propojí, online 33 uživatelů. Literatura o případu takto postižených novorozenců téměř žádné informace neuvádí. V Americe existují tři specializovaná centra pro „Marfany“. Odhalení syndromu je otázkou jediného vyšetření krve. V ČR se za běžných okolností neprovádí, neboť jeho pravděpodobnost výskytu je mnohem menší než nejlepší výsledky pravděpodobností na postižení Downovým syndromem. Žena nejí, nespí, nehýbe se, ráno koncilia je nevyšlovně daleko...

Je chladno a slunce příjemně hřeje. Před zasedačkou se hromadí lékaři, ženu podpírá přítel. Nemocnicemi byla oficiálně povolána jako specialistka genetička MUDr. Pranská, která právě vchází.

„A h o j J a n o.“

„A h o j.“

V případě adaptace dítěte na mimoděložní prostředí, která je otázkou prvních dní, má před sebou maximálně rok života. Tato šance na adaptaci je ovšem velmi malá.

Ze všech zdí kouká, na všech židlích sedí, v každém z přítomných na konciliu tepe, aby v tichu po verdiktu ženu úplně pohltit.

Po první noci značného zhoršení se stav dítěte na jednotce intenzivní péče další tři nejkritičtější dny nezměnil. Nezměnil. Dokonce mu chutná. Chutná...

Osmá diagnóza: **dábel**.

Dábel, který ženě sebral téměř další rok života a vezme si kromě jejího i život další.

Kdy?

Jedině dábel na sebe nechává takhle čekat...

Žena v péči psychologů a lékařů drží statečně zavřené oči před velkými pugety květů pro jiné šťastné maminky v porodnici. S neuvěřitelným odhodláním polkne řezajícího hořkého ďábla, druhý den po operaci vstane a tráví s Andílkem na JIPce celé hodiny. Přívody kyslíku si namotá na své tělo, aby mohl být Andílek alespoň na čas venku z inkubátoru, v ženě náručí. Co koncilium nazvalo dvacet hodin po porodu zázrakem, se stalo. Adaptace na mimoděložní podmínky proběhla, Andílek je vysvobozen z inkubátoru a z jednotky intenzivní péče přeložen na oddělení šestinedělí.

Devátá diagnóza: **Marfan**.

Novorozenecká varianta syndromu je potvrzena. Lékaři po nepředpokládaném vývoji zdravotního stavu Andílka prvních dní už jen ztěží odpovídají na otázky. Dny, týdny, měsíce nebo snad – kdo vysloví první zdánlivě jednoduché slovo roky? Koncilium dalo tomuto vývoji deset procent. Deset procent, které Andílek svou neuvěřitelnou chutí do života plnokrevně a odpovědně přijal. A pak maximálně rok života, než dojde k selhávání orgánů a pravděpodobné hospitalizaci v nemocnici. Možnosti operací a kolika a kdy a kdo určí jejich riziko? Pro ženu, zotavující se po vlastní operaci, jsou

dny naplněny euforií ze zrození Andílka, o kterého se na jiném pokoji přes den snaží starat. Probdělé noci nesou obrázek podzimní sychravé přírody viděné přes mříže pokoje v porodnici. Nesou stín smrti. Každé tříkrálové svítání je strach, strach z toho, zda přístroj v pokoji u Andílka ještě stále ukazuje, že nasycenost krve kyslíkem je dostačující a slučitelná se životem.

V největší bolesti napsala Božena Němcová tu nejkrásnější literaturu. Babička byla to jediné, co dokázala Němcová postavit proti smrti. Tak těžko se teď žena soustředí na čtení...

Měsíc po pobytu v porodnici je Andílek propuštěn domu. Těšení se na jeho příchod vystřídal po porodu šok z toho, že se do připraveného domova nikdy nepodívá. Opak se stal pravdou. Radost z příchodu domů ale každou minutou přehlušovala poslední věta lékařů při propouštění z porodnice: „Kdyby cokoliv, v prvé řadě volejte záchranku.“

Držet konvence *běžného chování* bylo ďábelské, stín smrti byl ďábelský, všudy přítomný strach z toho něco nepřehlédnout, nepodcenit a zároveň nedramatizovat byl ďábelský. Pro pilulky proti čertovi měla žena zastavenou laktaci, Andílek dostával speciální výživu, podmínky sterility byly určující, obyčejná rýma mohla být osudná. Místo rodinného krbu štěstí se domov proměnil v chemickou laboratoř. Každé dvě hodiny se míchaly prášky výživy a léky, u ženy se střídala rodinná výpomoc. Umýt ruce třicet vteřin mýdlem až po lokty, osušit, použít desinfekci a třicet vteřin vtírat do kůže. Nasadit roušku. A pak konečně: „A h o j k y, A n d í l k u.“

Kde vzít energii? Žena by se měla snažit alespoň trochu odpočívat, tento podvědomý nikdy nekončící stres z toho, co bude potom nebo snad po *tom*, na jehož uvědomění někdy ani nezbyvá čas, je vyčerpávající, ubíjející a nebezpečný. Na otázku, co s tím vším dělat, dala ženě přítelkyně odpověď hodnou citace: „Prostě se z toho nepoblejt.“

Nepoblejt se z toho.

Nepoblejt se z toho.

Příroda matky chrání. Matka cítí takovou zodpovědnost za své dítě, že ví, že se nemůže složit, nemůže zkolabovat. Přes všechnu únavu a všechno, co se děje... musí se z toho nepoblejt.

Nepoblejt se z toho?

Kontroly u lékařů jsou několikrát týdně. Zas a znovu zavírat oči před šťastnými maminkami a navštěvovat ono tolik známé místo oddělení šestinedělí porodnice. Tolika lékařům kývat na otázku, že je seznámena s vážností diagnózy a rádobý přehlížet jejich výraz o tom, že se přeci už jen čeká... Ale rozdíl je čekat a nežít v tom a čekat a žít v tom. Slova lékařů byla svatá, k čemu jinému se ubírat? Svatý lékař byl ale pouze jeden. Svatý profesionál. Andílka přebíral do péče ihned po narození a pečlivě postupoval při všech dalších vyšetřeních. Vše kontroloval, ostatní lékaře předem kontaktoval. Jakoby jedině on pochopil význam věty *čekat a žít v tom*. Andílka poslal na očkování, vyšetření kyčlí... protože se u zdravých andílků takto postupuje. *Běžný* vývoj trval měsíc. Ta skrytá něha, s níž ženu tento svatý profesionál na *poslední běžné* prohlídce před hospitalizováním v nemocnici pohladil, ta odpovědnost, ten boj emocí s inteligencí a racionalitou byl zarážející, osvobozující a naplňující. Ženě vyhrkly slzy. Za vše poděkovala a odjela domu pro připravenou tašku věcí pro sebe i Andílka. Těsně před odchodem z domova popadla třesoucí se rukou z poličky knihu a strčila ji navrch tašky.

Biologicky trvá příprava na další mateřství rok, jeden rok. Ale to je příliš krátká doba...když to nejde zevnitř, musí se prý zvnějšku. Zhubnout, promazat strie, obarvit vlasy, nalakovat nehty, koupit nový svetřík a sladit náušnice, aby se ty slzy v očích přebyly silou a touhou být znovu nejkrásnější maminkou na světě. Mateřství ženu vyčerpá a zároveň posílí. Tohle mateřství je ale jedno z nejtěžších. A to druhé nebude jiné. Ale jednou půjde žena na procházku s krásným zdravým dítětem a bude nejkrásnější maminkou na světě, bude motýlem.

Den ode dne se stav Andílka v nemocnici zhoršoval, dle prognóz začaly postupně selhávat vnitřní orgány na úkor srdeční činnosti. Andílek napojen na přístroje v kyslíkovém boxu, utlumen léky, spí. A žena spala s ním. Den, dva...až se jednou ráno probudila nezvykle brzy a pochopila význam věty, že matka vždy pozná, že se něco děje s dítětem. Saturace krve kyslíkem Andílka klesala a klesala, až za několik hodin klesla úplně na nulu. Asi bylo ticho. Obrovské ticho. To jen kapky slz, jež stékaly po tvářích rodičů, zvonily. Slzy úlevy, slzy půlnoci. Nebylo za pět minut dvanáct, zvonila dvanáctá. Srdeční čára se narovnal, přístroj se rozpípal. Byl konec. V hmotném tichu, které přesto všechno zvonilo tak, že ho celý svět musel slyšet, vzala žena Andílka za ruku a do nedělního nemocničního odpoledne zakřičela z plných plic: „S b o h e m.“ Pak ťukla na sestřičky, aby přístroje vypnuly. Prý ještě nějakou chvíli srdíčko tluče a Andílek vnímá, i když to přístroj již nesnímá. Žena zůstala v pokoji, dokud sestřičky neodpojily a neodvezly všechny přístroje. I když stokrát kvůli sobě chtěla, nemohla odejít. Byla mámou. Pak měla dle pravidel na dvě hodiny opustit pokoj. Žena naposledy svírala ručičku Andílka a zašeptala: „Bud' opravdovým andělem.“

Jakmile vyšla z pokoje, pozvracela se.

V celé atmosféře situace byla zvláštní přirozenost. Přirozenost, kterou musíme vždy s ďábelskou pokorou přijímat, ale nikdy nesmíme – jak nám všem i celému medicínskému světu ukázal Andílek – nikdy nesmíme ztrácet onu zdánlivě samozřejmou touhu a chuť žít a přestávat bojovat, protože to by bylo moc jednoduché.

Každé svítání zůstane pro ženu už navždy tříkrálové. O dalších Vánocích našla pod stromečkem nové vydání Babičky. Žena z povídky si zaslouží všechno, co si bude v životě přát.

Desátá diagnóza: **Šťastná to žena!**

Matěj Klusáček

A tak jsem jednou...

A tak jsem jednou, už to bude pravěk, jak se říká, zakoupil kostku od Rubika. Měla šest barev, jako každá jiná, měla šest stran tak jako každá jiná, osmero vrcholů tak jako každá další, dvanáct hran, čtyřiapadesát polí a krásný tajem hlavolamu. Šel jsem na to s drobnou falší, dolní hrana o dvě vpravo, střední dolů, horní ke mně, levá nazad, zadní o tři, druhá strana... Teď vás zklamou, ještě není poskládaná. Žlutá tudy, modrá kolem, rohy na jih, bílá támhle, nebe dudy, já za stolem, pána boha беру roha. Oranžová, posuň, otoč, o dva, o pět, opět rohy, levá pravá, to je vážný. Čtvrtý kafe, čtvrtá ranní, červená po směru hodin. Anděl strážný cosi říká, o rozvratu rodin, jazyk hadí, nebo radí, neposlouchám, levá vpravo, zadní předem, budík tiká, horní dolní, dnes je zítra, letos, loni. Svítá, rozbřesk, budík zvoní, realita.

Beru kostku od Rubika, jako Caesar vrhám kostku, proti zdivu, ta se tříští. Překračuji Rubikon, neboť práce volá, ve vysoké peci.

Příště zkusím ježka v kleci.

A tak jsem jednou, už je to pár neděl...

A tak jsem jednou, už je to pár neděl, seděl ve vlaku do Krumlova. V kupé byla, kromě mě, jen holka trochu podpultová, v džínách, co zuby nehty držely proklatě nízko u boků, jak velí dnešní móda, s piercingem v ušním laloku, bříše a hádám, že i níž, pak babka s košem třešní, či spíše jahod, nechtěl jsem být moc zvědavý, tak nevím přesně, a pak manažer z vyšších tříd v šedém kvádru s proužkem a dvěma kastly piv – a zcela jistě podnapit, neb klimbal jako borovice limba v ospalém vánku sargasových moří. A slaný vzduch se koupal v kupé, ovíval čtyři tupé tváře, než kdosi (snad já) zavěřil, že hoří. A zpod sedadla kouř a záře, bábrle křičí Uhaste to, hňupe!, dívka si připálí cigaretu a podnikatel sleduje tu spoušť ze snové dálky.

Ve snaze tasit svou minerálku a jako neohrožený nebojácny nedobrovolný hasič vyrazit do války s živly zjišťuji, že už od Budějic je moje láhev dopita, stařenka z dveří klopýtá, neboť se jí i přes stáří zapalují lýtka, křičím Ne! Sliny mi do dlaní plivly a klepu na rameno snílkovi, zda bych si mohl půjčit jednu bednu piv. Sice se potom tolik neopije, na druhou stranu bude jakžtakž živ. Podíval se mi přes zavřená víčka do očí a řek jen, že ten plamen pomočí.

Byl to muž činu a zachránil nám krky. Tak až Vám někdy nějakí velkodušní lidé budou tvrdit, že alkohol otupuje, kalí Váš úsudek a že se blbne z vína, tak buďte na ně slušní a tak nějak po lopatě jim vysvětlete,

že je to píčovina...

Jméno autora: Lukáš Vlasák

Datum narození: 18. ledna 1991

Kontaktní adresa: Hluboká 715/18, Lovosice, 410 02

kategorie: B Próza

LUKÁŠ VLASÁK

Most

...

Není hmotou, protože není ani utvářen, ani tvárný, není ohraničen ani ohraničitelný. Není formou, neboť ničemu jinému nedává ani tvar, ani podobu – vždyť je vším, je tím největším, jediným, je univerzem.

GIORDANO BRUNO: *O příčině, principu a jednom*

...

*Jedem na druhou stranu
Musí tam každý z nás*

Gun Joking: *A co bude dál?*

...

Přechod přes Most byl přísně zakázán.

Dalo by se říct, že zákaz přecházení Mostu bylo první a nejdůležitější příkázání pomyslné víry, ve které obyvatelé města žili.

Most, tak mu říkali. Ne, že by ve městě jiný most nebyl, bylo jich tam spousta – Tyršův, Masarykův, Havlíčkův a plno dalších se jmény dávno mrtvých mužů, jejichž osud už nikoho nezajímal. Ale Most byl jedinečný. Přejít přes něj bylo nemyslitelné. Tabu. Sebevražda. Bylo to podobně nesmyslné jako píchnout si vidličku do oka, zapálit si vlasy nebo skočit z okna. Každý věděl, že se to prostě nedělá. Proč taky? V jejich myslích to nemělo žádný význam. Ale přesto čas od času jste v novinách mohli číst, že někdo zmizel, protože se ho pravděpodobně rozhodl přejít. Nebyl to nikdy dlouhý článek. Letem světem jeden z mnoha dalších nekrologů. Dnes ráno se v novinách objevil další.

Štěpánovi bylo sedmnáct. Měl krátké světlé vlasy a výrazně zelené oči. Někomu se zdály pěkné, ale on sám na nich nikdy neshledával nic extra. Na útěk si vybral černé tričko s dlouhým rukávem a modré džíny.

Dnes uteče z domova. Rozhodl se nenechávat po sobě žádné dramatické vzkazy, prostě se chtěl ráno sebrat a odejít. Věděl kam půjde. Táhlo ho to k němu jako můru k plamenům. Cítil, že je to jeho osud. Že je mu souzeno být dalším zmizelým jménem v novinách.

On si je vystříhoval. Vystříhoval si ty články, lepil si je do sešitu a připisoval k nim datumy. Dříve vycházely jen občas. Mezi jednotlivými bývala prodleva třeba i půl roku. Ale to se změnilo. V současnosti bylo zvláštní, když vyšel jen jeden týdně. Někdy vyšly rovnou dva denně. Hledal mezi nimi souvislosti, ale žádnou nikdy nenašel. Mrtví byli obyčejní lidé různého stáří, profese a pohlaví. A on bude další. Štěpán Svoboda z Revoluční ulice. Dnes to byly Pavlína Dvořáková s vnučkou Annou. Třeba se tam s nimi potká.

Vyhodil noviny s jejich nekrologem do koše na rohu ulice, dopil kávu z kelímku a hodil ho za novinami. Zamířil k řece, k Mostu.

Čím více se blížil, tím více cítil jeho blízkost. Ve vzduchu jakoby byly nějaké částičky, které když dýchal, věděl, že je stále blíž svému cíli. Koncentrace těch částic se neustále zvětšovala a pak ho uviděl. Stál tam jako modla, jako nehmotný a obávaný bůh. Byl zahalen v mlze, takže bylo vidět sotva na druhý pilíř. Co si Štěpán pamatoval, ta mlha tu byla vždycky. Připadalo mu, že má lehce zelený nádech, ale když se na to ptal matky nebo spolužáku, říkali, že nic takového nevidí. „Je to prostě mlha jako každá jiná. Bílá, bezbarvá...“ Pro Štěpána byla ale vždycky nazelenalá.

Nikde žádné hlídky, žádná policie, která by hlídala tuto zapovězenou městskou hranici. Dvouproudá silnice, která na Most vedla, se před ním otvírala jako babiččina náruč. Nikde nikdo. Věděl, že je zbytečné čekat, až někdo přijde a zastaví ho. Musí to udělat, tím si je naprosto jistý. Kéž by ale věděl proč.

Vykročil. Pravou. „Pro štěstí.“ řekl si v duchu. Bude ho vůbec potřebovat? Právě když míjel ceduli s nápisem Zákaz Vstupu, která stála přesně na hranici Města a Mostu, zachvátila ho panika. Mozek se chtěl otočit a rychle zpátky domů. Ale nohy ho neposlouchaly, vzbouřily se a aby je náhodou mozek neovládnul, daly se do běhu.

Uběhl pět metrů, deset, patnáct.

Nikdy se už nevrátí. Dvacet metrů. Studený vzduch se mu tlačil do plic. Stále běžel a v hlavě mu zněl jen tlukot jeho srdce a vítr svištící kolem uší. Byl obklopen mlhou. Byla zelená. Přisahal by, že ta zatracená mlha je zelená. Musel už uběhnout nejmíň 200 metrů.

Nebo víc?

Naprosto ztratil přehled o vzdálenosti a o čase. Mohl běžet minutu, patnáct minut, nebo klidně celou hodinu. „Záleží na tom vůbec?“ ptal se sám sebe. Hlavně rychle! Náhle ho

přepadla hrůza. Někdo ho honí! Přidal a běžel ze všech sil. „Blázne, už ti z toho hrabe, nikdo tu není.“ uklidnil se zase po chvíli, ale běžet nepřestal. Udržoval si stálé tempo. Jeho pocity byly jako na houpačce. Chvíli si připadal šťastný a svobodný, v následujícím okamžiku ho jímala hrůza. A všude byla zelená.

Byl uprostřed Mostu. Nevěděl to, ale cítil. Náhle se před ním objevila socha. Byla obrovská. Byla to socha muže, vojáka. Stála na podstavci uprostřed jakéhosi náměstíčka. „Co tohle kruci dělá na Mostě?“ ptal se sám sebe. Zpomalil trochu běh, aby si mohl přečíst, co bylo vytesáno na podstavci. „Na památku generála Mráze, nejstatečnějšího hrdiny 4. světové války“ Nikdy o něm neslyšel. Bylo to už tak dávno.

„Proboha, co mě jen čeká za Mostem?“ Běžel dál zelenou mlhou.

Annu se třásla zimou.

Přibližně před dvanácti hodinami viděla svou babičku naposledy. Voják v černé kombinéze a s brýlemi s oranžovými skly ji střelil do hlavy a dal odtáhnout. Pak se na Annu vycenil své černožluté zuby a řekl: „Měla jsi babču nechat doma.“ Otočil se na podpatku a když odcházel ucedil přes rameno: „Stejně by dlouho nevydržela.“

Anička už si ani nevzpomínala, jestli to byla ona, nebo babička, kdo útěk navrhl. Byla si ale jistá, že všechny ty pocity, touhu po svobodě a jakýsi vnitřní neklid, sdílely s babičkou Pavlou společně. Společně sledovaly přes dva roky noviny, společně se rozhodly, společně se sbalily a společně odešly. Nemohla babču nechat doma. Ale teď si strašně moc přála, aby to bývalo šlo.

Ležela na studené kamenné podlaze, pod hlavou měla složené jen své ruce a zacuchané oříškově hnědé vlasy. Vdechovala vlhký vzduch.

Ani se jim nepodařilo přejít Most celý. Pamatovala si, že šly kolem té divné sochy a že mohly být teprve tak v půli. Anna se babičky Páji, jak jí v dětství říkávala, zeptala na generála Mráze.

„Myslím, Aničko, že jsem o něm kdysi slyšela. Když jsem byla malá, chlapi v hospodách o něm zpívali písničky. Nikdy jsem se o něm ale neučila, ani o 4. světové válce ne. Věděli jsme sice, že někdy byla, ale mluvit se o tom nesmělo.“ Anna měla pocit, že jí babička neřekla všechno co ví. Možná, že její mozek vytěsnil věci, které si nesměl či nechtěl pamatovat, ale možná jen toužila svou vnučku ochránit.

Šly dál mlhou, podle Anny namodralou, podle babičky lehce růžovou. Měla pocit, že se před ní rýsuje nějaké pohoří. Doufala, že Most už brzy skončí a že konečně stanou na pevnině. Hlavou jí vířily otázky. Kde to bude? Budou tam čekat všichni ti pohřešovaní lidé z

novin? Přijmou je mezi sebe? Snažila se zaostřit oči na pohoří, které každým dalším krokem dostávalo jasnější obrys, ale nešlo to. Stále bylo velice vágní a schované za mlhou.

Pak je chytily.

Nejprve za sebou zaslechly sirénu. Byl to nepříjemný dvoutónový zvuk, při kterém se svírá srdce. Vzápětí mlhu prořal kovový amplionový hlas, ostrý jako šavle: „Okamžitě zastavte!“ Jednoduchý rozkaz, který samozřejmě nesplnily.

„Utíkej!“ vzdychla babička, udělala několik kroků a podlomila se jí kolena. Anna se jí snažila zvednout, ale Pavla byla už napůl v bezvědomí. Napůl vyčerpáním a napůl šokem. Vzduch byl plný ohlušující sirény, když příběhlo a obklíčilo je pět robotických psů. Spustili na ně svůj štěkot, který zněl jako rány ze samopalů.

Štěpán se zastavil a srdce se mu zběsile rozbušilo. Už takhle měl při běhu nervy napnuté jako kšandy a když před sebou uslyšel tu střelbu, málem omdlel leknutím. Chvilí napínal oči a uši, ale kromě zelené (teď už sytější a brčálově) mlhy nic neviděl. K jeho uším však po chvíli dolehlo zasténání a na to se opět se spustila palba. Ta nepřestávala a Štěpán se rozhodl plížit vpřed. Na zádech a na rukou měl husí kůži a dlaně měl studené jako led. Byl k smrti vyděšený, ale Most ho táhl dál, dál a hlouběji.

Po pár metrech plížení začal rozeznávat siluety – dva muži se zbraněmi, dvě klečící ženy a nějaká podivná zvířata. Jeden z těch tvorů vydal ten zvuk, co už Štěpán slyšel z dálky. A pak to pochopil: „To není střelba, to je štěkot! Jsou to psi!“

Byl znechucen. Robotičtí psi se zcela vymykali krásným vzpomínkám na Briana, jeho zlatého retrívra. Tihle měli divné, trhané pohyby, ostré rysy, místo srsti ocel, kovové zuby a zlé, rudé oči. Zastavil se na dohled a ukryl se. Zelená mlha ho zahalila.

Štěpán leží, vyčkává, pozoruje.

Před ním se jako na divadelní scéně odehrává opravdová shakespearovská tragédie. Opravdové slzy, opravdové prosby. Opravdová dávka ze samopalů rozstřílela hlavu starší ženy a vzduch prosytil zápach opravdové krve.

Dívka ještě chvíli plakala, než ji vojáci chytili a jako hadrovou panenku kamsi odtáhli.

Štěpán nebyl hrdina. Nedělal si naděje, že by kdy mohl přemoci ozbrojené vycvičené zabijáky a jejich smečku děsivých psů/robotů, ale stejná síla, která ho přivedla až sem, doprostřed Mostu ho nyní nutila, aby skupinu před ním sledoval a pokusil se dívku zachránit. Jak říká reklama na Fidorku: „Když musíš, tak musíš.“ S touto větou v hlavě a s chutí na mléčnou kulatou oplatku na jazyku se pomalu plížil za těmi před ním.

Od smrti babičky Pavly byly její vzpomínky velice mlhavé. Vzpomínala si, že jí vojáci odtáhli do nějaké celnice, která se nacházela v útrokách nejbližšího pilíře Mostu od místa, kde je chytily. Vybavilo se jí, jak se ta odporná robotická zvířata ve vestibulu stanice napojila na nabíjecí konektory a upadla do spacího režimu. Pak už spíše jen vnímala, že jí hází do chladné a vlhké cely. Od té doby tady leží. Anna ztratila veškerou naději na zářivou budoucnost, kterou s babičkou za Mostem očekávaly. Usnula neklidným spánkem plným nejděsivějších nočních můr.

Zdálo se jí, že samopal opět zastřelil její babičku, ale Pája tentokrát zasténala neobvykle hlubokým, skoro až mužským hlasem. Ale co to? Střelba nepřestává a babča opět sténá, opět jako muž. Anička procitla a za mříží uviděla mladíka se samopalem přes rameno. Pousmál se na ní. Za ním zahlédla dvě uniformovaná mrtvá těla v kalužích krve.

„Rychle!“ šeptl Štěpán. Kouknul na nabíječící se psi a dodal: „Nevím, kdy se ty potvory probudí.“

Odemkl Anně celu, vzal ji za ruku a společně se prosmýkli před spícími roboty. Jakmile se dostali na čerstvý vzduch, nahoru na Most, dali se do zběsilého úprku vpřed.

Nezaujatý pozorovatel by viděl dva mladé lidi, zbytečně prchající před nereálnou hrozbou. Viděl by je jak běží po Mostě bílou mlhou.

Pro Štěpána a Annu to však bylo jiné. On mlhu nevnímal zeleně, ani ona ji už neviděla modrou. Společně prchali tyrkysem, v uších jim hučely vsugerované sirény a oba si byli stoprocentně jistí, že mají v patách smečku robopsů bažících po jejich krvi. Běželi a běželi a Most se pomalu ale jistě blížil ke konci.

Pohoří před nimi dostávalo jasnější obrysy až se nakonec objevilo úplné v celé své kráse. Majestátné hory byly pokryty hlubokými lesy plnými ptactva a zvěře. Z hvozdu pod kopci vytékala říčka, tekla dál do polí a luk, ve kterých stála krásná malebná stavení sdružená do vísek a vsí. Nikde ani stopy po smogu a hluku města, které nechali za Mostem. Božský klid. Ráj na Zemi.

Když to spatřili, zatajil se jim dech. Konec Mostu už byl na dohled. Rozběhli se ještě rychleji. Na konci už je někdo čekal.

Stáli tam.

Všichni.

Byli tam všichni pohřešovaní z novin. Ve předu v davu stála Pája Dvořáková, Aničky babička. Vedle ní stáli pánové Miroslav Tyrš, Tomáš Garrigue Masaryk, Karel Havlíček

Borovský a generál Mráz. Všichni kynuli právě přibíhajícímu páru. V čela davu stál a první je vítal Giordano Bruno.

Štěpána i Annu trápila jedna jediná, oběma společná, ale nikdy nevyřešená otázka. Když přiběhli k Brunovi, aniž by cokoliv řekli, odpověděl jim: „Není to změna, která by hledala nové bytí, ale hledá jen nový a nový modus bytí.“

A zatímco v reálném světě, uprostřed Mostu někde za jejich zády házeli vojáci jejich mrtvá těla do řeky, v ideálním světě Štěpán s Annou šťastně přijali změnu, nový modus, a navěky vkročili do krajiny Míru.

Opustili Most.

Marek Mittaš

Biznis Tower

I.

Igor stál noblesne hneď pri vchode do areálu. Nablýskané chrómové priečelie, sklenený obklad a usmiata mužská tvár. Prekvapil ma náhly príval istoty, hoci boli tieto miesta pre mňa doposiaľ iba očakávaným príslubom perspektívnej budúcnosti. Oči som upieral na stromoradie v umelých črepníkoch a milencov na lavičkách, ako sa oddávali romantickým rečiam v inscenovanom parku.

„Vitaj.“ Podal mi ruku na privítanie v novom svete, kde sa nechodilo električkou a nepremokali šaty. Nemotorne som ofrkal dažďovú vodu a ponúkol pravicu Igorovi, ktorého meno som si prečítal na korporátnom štítku. Pojem service manager predstavoval neznámu slovnú hračku, ale intencie túžby boli silnejšie. Túžil som, aj po hnedastej pokožke, ktorú mi Igor predstrčil pod nos ako billboard zahraničných služobných ciest.

Voňal Tuniskom, možno Gréckom alebo Tureckom, kde bolo tento rok údajne najteplejšie. Viedol ma po trajektórii plnej obchodných výkladov s drahými suvenírmi, prepychovým textilom a bytovým vybavením s cenovkami vyššími, ako ročný príjem. Deň vstupu do nového života som si nenechal pokaziť ani premočenými ponožkami v tesných lakovkách, čo smrdeli až k nosu. Ešte v ten deň som si radšej kúpil nové, v obchode s logom krokodíla, len čo prišiel prvý coffee break a pomaly sa etabloval na mieste móresy.

II.

Po necelom roku bola pre mňa úplná hračka, rozoznať neskúseného cudzinca. Navyše som mal tisíckrát preklepanú jeho fotku a poznal aj číslo tých nehorázne obnosených topánok, v ktorých postával pri fontánke čvachtajúcej podľa Bacha. Stál uprostred prijímacej haly a nechal sa unášať

veľkoleposťou Biznis Tower. Mal na to právo. Podľa papierov pochádzal z neznámej oblasti Horná Súča. Jeho životopis som podrobne skúmal niekoľko týždňov, odkedy sa mi na prsiach čnela hrdá menovka s pozíciou servisného manažera. V ruke stískal zožmolenú aktovku a lacnou kolínskou chcel urobiť dojem na uvítací kolektív. Voňala horšie ako dezinfekcia dlážky, na druhej strane, z uvítacieho kolektívu som ostal iba ja. Bolo to moje štrnáste stretnutie.

Tomáš akoby imitoval moje vlastné kroky po naleštenej dlažbe, keď som prvý deň v Biznis Tower čakal prácu snov. Obutý v páchnucích a premočených ponožkách. Hanbu za rozlepenú obuv, mu z duše vytláčali tváre ľudí zasadené do pokojného výrazu. Ovisnuté kútiky na vlhkej tvári, prezrádzali zápas únavy s potláčaným nadšením.

„Vitaj Tomáš, som rád, že ťa vidím!“ Moje meno si mohol prečítať na štítku modrej kombinézy. Nad tikaním sa nikto nepozastavoval, jednoducho patrilo k štandardu, rovnako ako odmeranosť k prijímaciemu protokolu.

„Pod' za mnou,“ naznačil som rukou smerom k novodobému mravenisku. Naša cesta smerovala kľukatou spleťou značkových ulíc butikov, k dverám s nápisom PRIVATE. Na nováčikov pôsobili dojmom hviezdnej brány.

Nákupné centrá postavili kedysi na prelome tisícročia, ako víkendovú destináciu pre rodiny s deťmi. Neskôr sa stali sídlom nadnárodných korporácií a splnených snov vidieckych gastarbaitrov, ktorým bolo za hranice príliš ďaleko. Boli v rukách spoločností tvoriacich svet globalizovaného typu, kde nebola núdza o prácu. Nieкто chcel imidž fialových kráv, stužené tuky s chuťou pravého masla a sáčky, v ktorých si môžete odniesť hubovú omáčku od babičky.

III.

Na Tomáša som čakal s taštičkou napratanou kupónmi zliav a permanentiek, vyplývajúcich zo sociálneho programu spoločnosti. Kdesi za chrbtom nám zahrmelo, ale všetko prehlušila hudba naladená na dokonalý pôžitok z nakupovania.

„Bowlingové dráhy máš zadarmo od piatej do ôsmej.“ Pri slovách o permanentkách som Tomášovi pribalil aj tri tikety na masáž lávovými kameňmi.

„Vzadu sú solária s turbo trubicami. Dajú ti odtieň aký chytíš na plážach v Grécku, Tunisku, či Turecku, kde je tuším posledné roky najteplejšie. Keď budeš potrebovať pohyb, fitko je o dve ulice ďalej.“ Mierili sme k výťahom. Oči mu žiarili z kôpky permanentiek a možností, ktoré sa mu stali jediným útočiskom na dobu neurčitú.

Zmluvu som založil do hrubého šanónu. Pri dverách čakal Michal. Sladké benefity vymenil za hutný spis o náplni práce, mlčanlivosti a úplnej lojalite.

Prvú povinnosť sa snažil prehliadnúť ako informáciu o používaní prezervatívu pri prvom sexe.

„Vrátim mu ho zajtra, na slávnostnom odovzdávaní vizitiek,“ premýšľal som pri pohľade na Tomášov zabudnutý dáždík. Popri mojej hnedej pokožke, pôsobil trochu gýčovo. Na prstoch ma schladili stopy kyslého dažďa. Priložil som si jeho chladivú vlhkosť na vyschnuté pery. Za oknom sa začínala črtať plnofarebná dúha. Posledné kvapky dažďa stekali po hrubom skle priečelia Biznis Tower. Pri pohľade na rozsiahle mláky a ulice plné ľudí, som spomínal na mokré topánky, zvlhnutú košeľu, električku, prvé stretnutie s Igorom, ktorý ma dnes míňal so šarmantným úsmevom a vtisol mi voňavú vizitku senior service managera.

Odvrátil som zrak od výhľadu na svet a kráčal k soláriu. Pred odchodom do relaxačného centra, som sa rozhodol zabudnúť na voľný večer vybavením telefonických žiadostí o prácu.

„Biznis Tower,“ šepol som, hoci pohyby pier naznačovali vulgarizmus. Slová nakoniec prehlušil hluk klimatizácie, mobil nástojčivo vibrujúci vo vrecku a túžba po novučičkej vizitke s predponou senior..

Lukáš Filip

Do noci (Hrdinou z Harlekýnek)

Slunce již začalo pochybovat o své síle a poslední paprsky léta obětovalo korunám stromů, které uhranula odhozená peleta malíře surrealistických obrazů. Podvečerní obloha byla ztěžklá únavou neustálých konfrontací s pouličními lampami a stahovala se v bouřkovou mračna. Vítr nečechlal klasům stvolu, ani neposílal morseovkou vzkazy tolik vzdáleným pasátům. Jen unaveně oddychoval do lístků usínajícím panelákovým růžím.

Položila baňatý hrnec na zpola rozžhavenou plotýnku sklo-keramické desky. Zaposlouchala se místností, zda v dětském pokojíčku bylo ticho a malá se nedožaduje pozornosti, ať už z jakéhokoliv důvodu.

...ticho...

Do kastrolu, mlčky, vložila kousek másla a dívala se, jak se žlutobílá plocha klouže po obvodu zašedlého hrnce. Tančil po nerezové ploše, snad jako poblázněná lesní víla, co nepochytila základní kroky mechového valčíku, co se tančí o úplňku.

...zleva doprava...

...a zpátky jen málokdy...

Upila trochu zeleného čaje, co si udělala k ránu. Nestihla ho vypít, možná na horký neměla chuť. Možná se jen nechtěla soustředit na posrkávání teplých doušků. Vyhledávala činnosti, které by od zběsilých myšlenek odvedly pozornost. Takový celodenní oslí můstek, přes propast nulových chvil. Žádné vzpomínky ani plány na budoucnost. Nejraději by všechny nervové spoje zpřetrhala a užila by si chvíli bez nich.

Na kuchyňskou linku si položila prkýnko z dubového dřeva a nadrobno nakrájela čerstvou cibulku. Nůž jí pod prsty kmital z přesností pyrotechniků a vždy zasáhl dužnatou hlavici v bodu, jenž si vytyčila zrakem.

...první řez...

...pod tíhou chemických sloučenin se rozplakala...

Slzy jí kanuly po tváři a nabíraly pravidelný směr nevypočitatelnosti. Brázdily tváře jako zběsilá

vozidla smutku, jejichž depa zely prázdnotou. Nevpíjely se do lící, neztrácely se v příkrovech řas. Jen tekly, jako tenkrát...

...když ho poznala na nádraží. Zeptala se ho na správnost směru vlaku, do něhož nastupovala. Snad si byla i jistá, ale potřebovala názor i někoho zvenčí, aby si do vagónu nasedla bez pochyb a bez strachu, že jede opačným směrem. Nevěřila na sladká seznámení z červené knihovny, vybrala si ho náhodně. Vlastně ani neměla moc na výběr. Stál tam sám a evidentně čekal na stejný vlak jako ona.

„Je to na Kolín, že jo?“

„No, já doufám, že jo.“

Nebyl to žádný idol ani lamač dívčích srdcí. Velké uši mu odstávaly od oválné hlavy jako větrolamy a několik pih na propadlých tvářích dokreslovalo obličej do groteskních výjevů. Nehledě na ničím nezajímavou barvu vlasů. Ale ty oči...

Ve vlaku si přisedl k ní. Nezeptal se jí na telefonní číslo, ani jí neskládal gentlemanské poklony. Jen seděl na tmavě červené sedačce a díval z okna na míhající se krajinu. Občas však pohledem zabrousil do jejích modrých očí.

Kdyby tenkrát nejela znovu stejným vlakem a neřekla mu, že má hezký batoh (bože, jak to bylo potupný), znovu už by se neshledali.

On opravdu nebyl hrdinou harlekýnek.

A když se jí ozval na ošuntělý mobil a řekl tu vítěznou větu, že by se klidně mohli vidět znova, plakala, jako při zápisu do první třídy, když jí rodiče dali do rukou velký papírový kornout se žlutou stužkou na vrchu. Sice byl do půlky vystlaný záhadnou tvrdou pěnou, ale do zbylé půle se vešly rovné tři velké pytlíky gumových medvídků, několik čokolád a dlouhá kokosová trubička plněná ořechovou náplní.

Plakala štěstím a nervozitou z dalších dnů.

Ovinula dřevěnou vařečku dlouhými tenkými prsty a zaklínila spodní rozšířenou část do směsi v hrnci. Míchala ji dobrých pár minut. Pozorovala spirálu táhnoucí se po obvodu, co jí připomínala zmiji, stočenou do klubíčka, jež se vyhřívala na jarním slunci uprostřed hluboké louky s vysokou trávou, kde ji nikdo nebude rušit. Spirála s rotací do prázdna, do nikam.

Venku se vítr rozhodl poukázat na svou sílu a opřel se do korun mladých listnáčů. Čechral jim větve

do jihovýchodních účesů a shazoval čerstvě dozrálé kaštiny z napadených jírovců. Kočky, které se úmyslně zatoulaly svým páníčkům a paničkám, začaly lítostivými pohledy přemlouvat kolemjdoucí, aby je vzali domů.

...A znovu roztočila spirálu...

...obyčejné cibule na másle...

...rotaci zapomnění...

Do drobné dlaně si vzala malý pytlík se zalepenými okraji. Druhou rukou odstříhla zadělaný kraj ostrými nůžkami a vysypala trochu červené papriky do hrnce. Zamíchala jednoduchým pohybem vzniklou směsí a znovu se napila vystydlého čaje. Utřela tenké rty hřbetem ruky a na ústech jí zůstala trocha rudého koření.

Sáhla po utěrce, chtěla ji dostat dolů.

Pak se zarazila a nacvičeným gestem našpulení rtů rozetřela koření po celých rtech. Snad jako by roztírala rtěnku, jako tenkrát...

...třetí večer, co se vrátila porodnice.

Pročísla řasy drahou řasenkou, kterou dostala od kolegyně z práce k narozeninám, načesala vlasy do úhledného drdolu a na rtech rozetřela rtěnku divoké barvy. Vypadala nespoutaně a přesto maminkovsky. Dcerka spala v postýlce, zastlané plyšáky všech možných druhů od babiček i kamarádů z paneláku. Byla ráda, že dcera usnula. Odpočine si jak to drobné stvoření, tak ona. Terezka byla nakrmená, přebalená a nic nebránilo příjemnému večeru, který stráví její rodiče spolu, tak jak to má být.

Nenalila víno do skleniček, nepřipravila obložený stůl. Když se mají dva rádi, obejdu se i bez toho. A nakonec, v lednici je alespoň několik chlazených láhvových piv.

Čekala půl hodiny. Pak došla trpělivost. Rozpomněla se na první večer, když se vrátila domů. Staral se o ni jako o princeznu z divokého kmenu, kterou si je potřeba hýčkat, aby nepobouřil sousední a mnohem silnější rod. O druhý večer jí rozestlal postel a dali si polibek na dobrou noc.

Dnes nic. Pravděpodobně se zase zdržel s kamarády na povinné schůzi o zpackané dohodě mezi obecním úřadem a fotbalovým klubem, který prohrál, co mohl.

Zhasnula v obývacím pokoji a zakotvila v ložnici, kde u dětské postýlky strávila další hodinu dívaje se na dětskou spící tvář.

Hodinu starající se a milující matky.

Základ na polívku byl hotov. Směs probublávala ve vařícím se oleji a zavoněla kuchyň specifickou vůní. Chybělo jen zapnout rychlovarnou konvici, aby vroucí vodou přelila dva hovězí bujóny, připravené v menším hrnci a ušetřila tak spoustu času. Poté stačilo jenom vývar přelit do červeně zbarvené cibulky.

Naplnila konvici, položila ji na nástavec, který se líně povaloval na stole, stojícím proti kuchyňské lince a otřela si orosené čelo.

Než se voda uvařila, trhala nohy žampionům a pravidelnými řezy dělila klobouky.

Venku si již cvrčci klábosily o nastávajícím podzimu a nudně zbarvené můry se stahovaly za světlem. Bouřná mračna se roztrhala a aniž by sprchlo se obloha halila do nastupující tmy. Hvězdy ale nesvítily. Neměly pro koho.

Spínač cvaknul a voda již byla převařená a tudíž dostatečně horká. Odhodila zbývající žampion do bílé mísy a prudkou otočkou se dostala ke konvici. Prudký náraz do břicha o roh stolu jí připomněl to, na co se poslední dny snaží tolik zapomenout. Bolelo to, tak jako nedávno...

Věděla, že je znovu těhotná. Dělal si test pro jistotu dvakrát a z výsledku byla nadšená. Sice se obávala přítomnosti i budoucnosti, jelikož si nebyl jistá svým manželem, ale druhé dítě si moc přála. Vysadila antikoncepci, aniž by mu cokoliv řekla. Bylo to její rozhodnutí. Věděla, že je to sobecké, ale svého rozhodnutí nelitovala.

Nemilovali se spolu často. Šlo spíše o nárazovou „akci“, kterou kdyby s vypětím všem sil nevyprovokovala, asi by k ní nedošlo. Nebyly jí příjemné jeho doteky a i když si byla vědoma všech možných následků, podstoupila milostný akt.

...(Ne, on opravdu nebyl hrdina z harlekýnek)...

Věděla, že je těhotná a byla z toho šťastná.

Neřekla mu to, čekala na vhodnou chvíli. Tak to u nich chodilo.

Po několika týdnech ovšem začala z ničeho nic krvácet a strávila několik dní v nemocnici. Jemu to stále neřekla. Sestře sdělila prosbu, aby o jejím stavu nikomu neříkali a sama mu vnutila lež, že má jen

ženské problémy. (Což byla z poloviny pravda.) Sama ale věřila, že až se z toho dostane, poví mu to.

Ty dny na bílém lůžku se táhly jak ranní opar po vylidněných ulicích.

Potom ji pustili domů. A ona začala krvácet znovu. Naposled.

Nikdy si to neodpustí.

V zámku cvakly klíče. S rukou na břicho zalila zesklivatělou cibulku masoxovým vývarem a do vody vhodila nakrájené žampiony.

Tak se zase vrátil z každodenní povinné schůze u piva.

„Co děláš?“

„Žampionovou polívku.“

„A proč je červená?“

(Vítr se opřel do skleněných výplní oken.)

„Někdy věci nejsou, tak jak mají být.“ Cítila ten nápor slz do očí.

„Ty jsi fakt šáhlá.“

Vyndala z lednice pivo, nalila mu ho do skleničky a podala přes roh stolu.

„No tak snad to bude aspoň dobrý.“

Otočila se zpět ke kuchyňské lince a ze svazku vyndala další cibule.

Krájela je dlouho do noci.